

XALİD HÜSEYİNİ

VƏ DAĞLARDAN
SƏDA GƏLDİ

KHALED HOSSEINI

AND THE MOUNTAINS

ECHOED

Elə isə, razılaşdıq. Nağıl istəyirsiniz, danışaram...

1952-ci ilin Əfqanıstanı. Abdulla və bacısı Pəri ataları və ögey anaları ilə birlikdə kiçik Şadbağ kəndində yaşayır. Ataları Sabur ailəsini yoxsulluq və sərt qışdan çıxarmaq üçün daim iş axtarışındadır. Elə adı kimi gözəl olan Pəri Abdullanın hər kəsidir. Bacısına qardaşdan çox valideyn olan Abdulla onun uğrunda hətta qurban getməyə hazırdır. O, Pərinin sevdiyi lələyi əldə etmək üçün yeganə ayaqqabılarından da keçməyə razı olur. Hər gecə balaca çarpayıda qol-boyun, ayaqları bir-birinə dolaşmış halda yatırlar.

Bir gün bacı-qardaş ataları ilə birlikdə səhralıqdan keçərək Kabilə səfər edir. Pəri və Abdulla onları bir-birindən ayrı salaçaq taledən xəbərsizdir. Bəzən insan əlini xilas etmək üçün bir barmağından keçməli olur.

Xalid Hüseyni nəsillər və qitələr aşaraq Kabildə başlayıb, Paris, San Fransisko və yunan adası Tinosa qədər gedib çıxan bir hekayə ilə kimliyimizi və həyatımızı müəyyən edən bağlılıqlardan bəhs edir. Müəllif əzizlərimizə qarşı rəftarımızı, etdiyimiz seçimlərin nəticələrini və ən yaxın hesab etdiyimiz kimsələrin ən gözlənilməz davranışlarını insanın daxilinə nüfuz edən bir müdriklik, dərinlik, uzaqgörənlik və mərhəmətlə araşdırır.

XALİD HÜSEYNİNİN DİGƏR KİTABLARI

Çərpələng uçuran Min möhtəşəm günəş Dəniz duası

Khaled Hosseini AND THE MOUNTAINS ECHOED
Xalid Hüseyni VƏ DAĞLARDAN SƏDA GƏLDİ
Bakı, "Əli və Nino" Nəşriyyatı, 2024, 504 səh.

Janr: fiction/tarixi roman
Ölçü: 130x200 mm
Cild: yumşaq
Çapa imzalandı: 15.01.2024

İngiliscədən tərcümə edən: Səbinə Mütəllimova
Mətn dizaynı: Rəhilə Şamilqızı
Qapaq dizaynı: Rafael Qasım
Korrektor: İradə Musalı

"Əli və Nino" Nəşriyyatı
Bakı, Azərbaycan, Z.Tağıyev, 19.
Tel.: (+994 12) 493 04 12
e-mail: info@alinino.az
www.alinino.az

ISBN 978-9952-26-584-2

Copyright © Azerbaijani Translation, "Əli və Nino" Nəşriyyatı
Copyright © 2013 by Khaled Hosseini and Roya Hosseini, as
Trustees of The Khaled and Roya Hosseini Family Charitable
Remainder Unitrust
No. 2 dated February 29, 2012 All rights reserved.
Epigraph copyright Coleman Barks

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım
hüquqları "Əli və Nino" Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar
və hissə-hissə nəşri "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar
haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

Bu kitab gözlərimin nuru Haris və Fərəhə ithaf olunur.

Bir də atama. Görsəydi, yəqin ki, qürur duyardı.

Eleyin üçün

Günahı keç, savabı keç,
Keçdin, bir yer görəcəksən,
Səninlə orda görüşək.

– Cəlaləddin Rumi, XIII əsr

Bir

1952-Cİ İLİN PAYIZI

Elə isə, razılaşıdıq. Nağıl istəyirsiniz, danışaram. Amma bircə nağıl olacaq. Heç biriniz bundan artığını istəməyin. Gecdir, özümüz də səhər uzun yol gedəcəyik. Bizi uzaq səfər gözləyir, Pəri. Gərək yatıb yuxunu alasan. Elə sən də, Abdulla. Bacın və mən səfərdə ikən sənə arxayın olacağam, oğul. Anan da sənə güvənəcək. Deməli, belə. Bircə nağıl. İkiniz də qulaq asın, yaxşı-yaxşı qulaq asın. Sözümlü də kəsməyin.

Biri vardı, biri yox, divlərin, cinlərin, azmanların yer üzündə cövlan elədiyi zamanlarda bir kəndli vardı, adı Baba Əyyub idi. Ailəsi ilə bir yerdə Meydan Səbz adlanan balaca bir kənddə yaşayardı. Böyük külfətini dolandırmağa olduğundan Baba Əyyubun günləri ağır zəhmətlə keçərdi. Hər gün dan yeri ağarandan

şər qarışana qədər çalışıb-vuruşar, torpağı kotanlayar, belləyər, bir elə də bar gətirməyən püstə ağaclarına qulluq edərdi. Onu nə vaxt axtarsan, beli əlindəki dəryaz kimi bükülmüş halda əkin sahəsində əlləşərkən tapardın. Əlləri həmişə qabar-qabar, döyənəkli olardı və döyənəklər çox vaxt qanayardı. Hər gecə başını yas-tığa qoyan kimi yuxuya gedərdi.

Bunu da deyim, biləsiniz. Kənddə belə ağır həyat sürən təkcə Baba Əyyub deyildi. Meydan Səbzə də yaşıyan camaatın elə hamısı bu gündəydi. Quzey kəndlərinin bəxti daha çox gətirmişdi, o tərəflər vadi idi, oraların havası səfalı, ağacları meyvəli, torpağı gül-çiçəkli, bulaqlarının suyu sərin və dumduzu olardı. Meydan Səbz isə tənha, uzaq düşmüş bir kənd idi. Adını çəkən kimi ağılınıza gələn o yaşıl meydandan bu kənddə əsər-ələmət yox idi. Kənd düzənlik, tozlu ərazidə yerləşirdi, sıldırım qayalar onu üzük qaş kimi dövrəyə almışdı. Bu yerlərdə isti külək əsər, adamların gözlərini tozla doldurardı. Hər gün kəndlilər su tapmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxardılar, lakin kənddəki ən dərin quyuların da suyu ələ gəlməzdi. Əlbəttə, kənddə çay axırdı, amma çaya gedib çatmaq üçün kəndlilər ayaqla yarım gün yol getməli olurdular. Suyu da ilbo-yu lilli, palçıqlı olardı. Düz on il quraqlıq olduğundan indi həmin çayın suyu lap azalmışdı. Mən deyim, siz anlayın: Meydan Səbzın camaatı başqalarından ikiqat artıq əziyyət çəkər, bununla belə, güzəranlarının yarısını güclə təmin edərdilər.

Bütün bunlara baxmayaraq, Baba Əyyub özü-nü bəxtəvər sayırdı, çünki hər şeydən əziz tutduğu ailəsi vardı. O, arvadını çox sevərdi və hələ ömründə ona səsini qaldırmamışdı, o ki qaldı əl qaldırmaq ol-sun. Həmişə arvadının məsləhətinə dəyər verər, onun həyatına yoldaş olmasından əsl zövq alardı. Uşaqlara gəlincə, yaradan ona bir əlin barmaqları sayda övlad sevinci bəxş etmişdi. Üç oğlu, iki qızı vardı, hər biri-ni sevib əzizləyərdi. Qızları sözbəxan, mehriban və xoşxasiyyət olmaqları ilə tanınırdılar. Oğullarına vic-dan, cəsarət və dostluğun dəyərini anlatmış, zəhmətkeş olmağı və çətinlikdən qorxmamağı öyrətmişdi. Hər bir nəcib övlad kimi oğulları da atalarına həmişə qulaq asar, məhsul yığımında onun əlindən tutardılar.

Uşaqlarının hər biri ona əziz olsa da, Baba Əyyub onların içində ən balacasını – üç yaşlı Qeysi gizlicə qa-lanlarından ayırdı. Atası üçün Qeysin yeri başqa idi. O, tünd-göy gözlü, balaca oğlan idi. Şeytan gülüşü ilə onu görən hər kəsi heyran edərdi. Qeys o uşaqlardan idi ki, daim həyat eşqi aşıb-daşar, başqalarının gücünü tükəndirərdi. Ayaq açıb gəzən kimi bu işi o qədər sev-mişdi ki, səhərdən axşama qədər bir yerdə oturmaz-dı. Bu başibəlali uşaq hətta yuxuda da durub gəzərdi. Yuxuda ikən gecə vaxtı palçıq daxmadan çıxıb gedər, ay işığında başlı-başına kəndi dolaşardı. Valideynləri, təbii ki, narahat olurdular. Birdən quyuya düşər, itər və ya qaranlıqda veyllənən məxluqlar ona hücum edər qorxusu Qeysin ata-anasını dəli edərdi. Hər yola əl at-mışdılar, ancaq uşağın yuxuda gəzməyinə heç nə çarə